

Tots som referents lingüístics

#notexcusis

Educació social

D'un temps ençà, l'ús social del català ha anat retrocedint. La situació és especialment preocupant en el sector de l'acció social, en què, de vegades, es treballa en zones on l'ús del català és minoritari. Tots els que ens hi relacionem en el dia a dia tenim un efecte en les seves actituds i som importants en la transmissió del català i de la consciència lingüística: som els seus referents!

Diverses organitzacions del país ens hem unit per impulsar la campanya "Tots som referents lingüístics. No t'excusis!", pensada per renovar i enfortir el compromís amb el català dels sectors i agents més vinculats amb la ciutadania. Necessitem la determinació i l'acció de tothom perquè el català sigui la llengua de referència i de cohesió social.

Si t'estimes el català i vols que les persones usuàries amb què treballes tinguin la mateixa igualtat d'oportunitats que la resta, no t'excusis! Fes-te'n responsable i actua per garantir el futur de la llengua!

Què cal canviar?

- **La subordinació lingüística:** Els catalanoparlants, de manera majoritària, tendeixen a canviar de llengua quan algú els parla en castellà, una actitud que infants i adolescents capten i imiten.
- **La manca de referents:** En un context en què el contingut cultural i lúdic està dominat pel castellà i l'anglès, les persones tenim referents que no acostumen a parlar en català. Això, és clar, té un efecte en els seus usos lingüístics.

Tens experiències de promoció del català al teu entorn? Ens les vols explicar? Envia un correu a info@notexcusis.cat (ens en pots enviar informació, fotografies o vídeos).

Organitzacions impulsores de la campanya

ceesc
COL·LEGI D'EDUCADORES I EDUCADORS
SOCIALS DE CATALUNYA

INTER SINDICAL
TREBALL | REPÚBLICA | JUSTÍCIA SOCIAL

EXPG
SINDICAT D'EDUCadors amb Pares Catalans

USTEC-STES
Interindustrial Alternativa de Catalunya (IAC)

PLATAFORMA PER LA LLENGUA
L'ONG del català

www.notexcusis.cat

Mites

- **“Aquesta família ara necessita menjar. Ja tindrem temps de parlar de llengües.”**
- Tenir cobertes les necessitats bàsiques i tenir accés a la llengua del territori no són necessitats excloents. Com a professionals del sector social podem treballar les dues (i més) necessitats alhora!
- Recorda que l'objectiu de l'acció social és dotar les persones de recursos que els permetin desenvolupar una vida amb plena autonomia. En aquest sentit, conèixer el català pot ser d'ajuda a llarg termini per superar les circumstàncies que porten la persona a demanar ajuda social.
- **“Si els parlo en català, em serà més difícil generar vincle.”**
- El vincle que generes amb les persones amb què treballem està fonamentat en molts pilars: la confiança, el bon tracte, la utilitat del servei... Al final del dia, el que s'acaba emportant la persona és la informació i els valors que li transmetem!
- Quan construïm un vincle amb una altra persona, esperem que aquesta sigui tal com és amb nosaltres. Si ens comuniquem en català de forma natural, comunicarem de forma més alegre i còmoda una informació que els interessa i, per tant, tindran una imatge positiva de la llengua.
- Les persones que fan servir els recursos d'acció social ens dipositen la seva confiança perquè esperen de nosaltres un suport a l'hora de superar o transformar circumstàncies personals o comunitàries, no perquè parlem una llengua en concret.
- **“La persona a qui acompanyem no parla el català. A més, té dret que les comunicacions es facin en castellà.”**
- Que les persones no parlin en català no vol dir pas que no l'entenguin. Podem adaptar la nostra forma de comunicar-nos al seu grau de comprensió, sent conscients que amb els professionals també practiquen i aprenen català!
- És important desfer-nos dels prejudicis racistes que puguem tenir: que una persona tingui un color de pell o unes faccions diferents no vol dir que no sàpiguen parlar català o no l'entenguin. Abans de donar res per descomptat, intenta establir el primer contacte en català.
- Recorda que, si fem acció grupal i una persona demana que es desenvolupi en castellà i hi accedim, s'estan vulnerant els drets lingüístics de la resta, especialment d'aquells que volen aprendre la llengua.

Accions

- **Cal entendre el català com una eina de cohesió social.** Saber una llengua ens obre moltes portes per accedir a diferents espais i contextos que enriqueixen la vida de les persones i les comunitats. Si no donem importància al fet que les persones desconeguin el català, permetem que es perdin una part molt important del que passa al seu voltant.
- **Creeu espais lingüísticament responsables.** Tant si feu activitats grupals o atenció individualitzada, feu servir el català com a llengua vehicular. Si feu servir materials com pel·lícules, lectures, jocs de taula o similars, cerqueu-ne si estan disponibles en català. Si feu sortides o excursions a equipaments com museus, teatres, itineraris senyalitzats en parcs naturals o similars, assegureu-vos que podreu desenvolupar la visita (panells, la sessió en si mateixa, atenció al públic, etc.) en català.
- **Utilitzeu diferents estratègies comunicatives quan la persona no sembli entendre del tot la llengua.** Proveu de parlar-li més a poc a poc i traduir paraules que siguin molt específiques. Si us demana que canviem de llengua, intenteu introduir algunes frases per familiaritzar-lo amb el català o feu les comunicacions escrites incloent el català a més de l'altra llengua.
- **Fomenteu la participació en cursos de català.** Com a professionals de l'atenció a la ciutadania i referents per a les persones, assabenteu-les dels avantatges que pot tenir saber català en el seu dia a dia i animeu-les a aprendre el català directament!
- **Assegureu-vos que la comunicació externa és en català.** Quan editeu cartells, correus electrònics, xarxes socials, rètols, pàgina web o similars, publiqueu el contingut com a mínim en català. Així, esdevindrem responsables amb el dret de les persones a rebre informació en català i quan treballem en xarxa amb altres entitats i institucions la nostra activitat arribarà en català a nous perfils d'usuaris.

A PLATAFORMA PER LA LLENGUA T'OFERIM:

- ▶ **Formació** pels professionals d'entitats d'acció social en gestió sociolingüística
- ▶ **Grups de conversa** per a joves i persones adultes
- ▶ **Tallers lúdics i creatius adreçats a joves:** rap, glosa i rumba, mems, xarxes socials, teatre, etc.
- ▶ **Apparella't:** l'aplicació per fer parelles lingüístiques

RECURSOS INFORMÀTICS I AUDIOVISUALS:

- ▶ Softcatalà (catalanitzador i corrector/traductor): www.softcatala.org
- ▶ Filmin.cat: www.filmin.cat
- ▶ Videojocs en català: llengua.gencat.cat/videojocs
- ▶ Jocs en català: www.cpnl.cat/jocs/catalog (CPNL) i www.jocsijoguines.cat/jocs-joguines
- ▶ Pel·lícules i sèries doblades i subtítolades al català: www.goitaquefanara.cat i www.desdelsofa.cat

BANC DE RECURSOS PER APRENDRE CATALÀ:

- ▶ Parla.cat: www.parla.cat
- ▶ Aprendre català des de: www.ja.cat/aprenemcatala

TOTA LA INFORMACIÓ